

Ελένη του Ευριπίδη

Οι μνηστήρες της «ωραίας Ελένης»: Μενέλαος, Πάρις, Διομήδης, Οδυσσέας, Νέστωρ, Αχιλλέας, Αγαμέμνων

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Α΄ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ: (στ. 437-575)

Επεισόδια (κατά ποσόν μέρη της τραγωδίας): αντίστοιχα με τις σημερινές πράξεις, που αναφέρονται στη δράση των ηρώων. Διακόπτονται από τα στάσιμα και ο αριθμός τους ποικίλλει από 2 έως 5. Με αυτά προωθείται η υπόθεση και η σκηνική δράση με τις συγκρούσεις των προσώπων.

Α' ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ		
1η ΣΚΗΝΗ 437-494	2η ΣΚΗΝΗ 495-541	3η ΣΚΗΝΗ 542-575
Μενέλαος	Γερόντισσα – Μενέλαος	Μενέλαος

Με την είσοδο του Μενέλαου αρχίζει το Α΄ επεισόδιο που αποτελείται από τρεις σκηνές. Στην πρώτη ο Μενέλαος διηγείται πώς έφθασε στην _____, στην δεύτερη αντιμετωπίζει μια _____ του παλατιού που προσπαθεί να τον διώξει και στην τρίτη αποφασίζει να μείνει και να αντιμετωπίσει τον _____.

1η σκηνή (στ. 437-494)

1. Να τοποθετήσετε στη σωστή σειρά τα παρακάτω ονόματα, ώστε να φανεί το γενεαλογικό δέντρο του Μενέλαου: Ατρέας – Μενέλαος – Πέλοπας.
2. Να σημειώσετε Σ ή Λ δίπλα σε κάθε πρόταση, ανάλογα αν νομίζετε ότι είναι σωστή ή λανθασμένη.
 - Ο Μενέλαος παρουσιάζεται ντυμένος σαν βασιλιάς.
 - Ο Μενέλαος γνωρίζει ότι βρίσκεται στην Αίγυπτο.
 - Ο Μενέλαος ήρθε αμέσως μετά την Τροία στην Αίγυπτο.
 - Ο Θεοκλύμενος είναι ο πρώτος που συναντάει ο Μενέλαος.
 - Η Ελένη βρίσκεται κρυμμένη σε μια σπηλιά.
3. Να σχολιάσετε την αλλαγή που προκάλεσε ο Τρωικός πόλεμος στη ζωή του Μενέλαου. Ποιες σκέψεις για τις συνέπειες του πολέμου μάς γεννά η τύχη του ήρωα;

Στην Αθήνα το 412 π.Χ., τη χρονιά που παίχτηκε η Ελένη, η κατάσταση ήταν πολύ δύσκολη. Από το 431 π.Χ. η πόλη βρισκόταν σε πόλεμο με τη Σπάρτη, το γνωστό Πελοποννησιακό πόλεμο, με μικρά διαστήματα ειρήνης. Η μεγάλη στρατιά, που είχε στείλει στη Σικελία, είχε καταστραφεί το 413 π.Χ. και πολλοί Αθηναίοι στρατιώτες είχαν σκοτωθεί ή αιχμαλωτιστεί. Ο εμπνευστής της εκστρατείας, ο Αλκιβιάδης, κατηγορούμενος για ιεροσυλία, είχε καταφύγει στους Σπαρτιάτες και τους είχε συμβουλέψει να καταλάβουν τη Δεκέλεια στην Αττική. Οι Σπαρτιάτες πράγματι οχύρωσαν τη Δεκέλεια, με αποτέλεσμα οι Αθηναίοι να ζουν υπό διαρκή απειλή. Το μέλλον φαινόταν δυσοίωνο.

Η εμπειρία του Πελοποννησιακού πολέμου και η ατμόσφαιρα απογοήτευσης που δημιούργησε σημάδεψαν τον ποιητή και το έργο του.

2η σκηνή (στ. 495-541)

1. Να ενώσετε τα ονόματα της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β που τους αντιστοιχούν.

A	B
1. Μενέλαος	α) αισθάνεται ότι ατιμάζεται β) αγαπά τους Έλληνες γ) αισθάνεται έκπληξη
2. Γερόντισσα	δ) θυμάται την προηγούμενη ευτυχία ε) δεν ξέρει πού βρίσκεται στ) δεν έχει παρηγορητική διάθεση

2. Να υπογραμμίσετε τη σωστή απάντηση και να δικαιολογήσετε την θέση σας.

Ο Θεοκλύμενος σκοτώνει τους Έλληνες.

1. Γιατί έχει προηγούμενα μαζί τους.
2. Γιατί φοβάται μην κλέψουν τον πολιτισμό των Αιγυπτίων.
3. Γιατί είναι βάρβαρος.
4. Γιατί φοβάται μην κλέψουν την Ελένη.

3. Ποιο στίχο θεωρείτε πιο σημαντικό από δραματική άποψη και γιατί;

3^η σκηνή (στ. 542-575)

1. Να σχολιάσετε τους στίχους 567 – 569. Η στάση του Μενέλαου ταιριάζει με την ιδιότητα του ως βασιλιά και ως «πορθητή» της Τροίας;

Ένα από τα κλειδιά για την ερμηνεία της στάσης του Μενέλαου είναι η επισήμανση ότι ο Ευριπίδης συνήθιζε να κατεβάζει τους ήρωες από το βάθρο, στο οποίο τους είχε τοποθετήσει το έπος, και να τους εμφανίζει με απόλυτα ρεαλιστικό τρόπο ως κοινούς καθημερινούς ανθρώπους.

Παπαποστόλου Ελένη